

Slovenija in Slovenci v Titovi politični oporoki

(Reklama
na prvi
strani:
Titova
oporoka
Slovcem)

- [publicistika](#)
- [članki](#)
- [zanimivosti](#)
- [projekti](#)
- [english summaries](#)
- [arodoslovje](#)
- [o avtorju](#)
- [povezave](#)
- ❖

Nedavno je v Beogradu izšla verjetno najbolj "vroča" knjiga naše skupne in pretekle zgodovine - TITOVA ZADNJA IZPOVED, avtorja Vjekoslava Cenčiča.

Knjiga je dejanska politična in zgodovinska oporoka maršala Josipa Broza - Tita, predsednika SFRJ. Gre za tri dokumente, ki so bili shranjeni v posebnem arhivu J.B. - Tita v Zveznem sekretariatu za ljudsko obrambo v Beogradu. Po odobritvi Lazarja Koliševskega, tedanjega predsednika Predsedstva SFRJ, jih je Vjekoslavu Cenčiču predal generalpolkovnik Veljko Kovačević, predsednik Odbora za pisanje Titovega življenjepisa. Avtor jih je prepisal 14.01.1988, in sicer:

- Stenogram pogovora med Josipom Brozom - Titom in Josipom Kopiničem - Vokšinom na Vangi 1979.leta;
- Stenogram govora Vrhovnega poveljnika OS SFRJ maršala Tita vojaškim voditeljem v Karađorđevu 21. 12. 1979;
- Stenogram govora predsednika SFRJ Josipa Broza - Tita članom Predsedstva SFRJ, CK ZKJ in Vojnega sveta SFRJ v Karađorđevu, 27. in 28. 12. 1979.

Vjekoslav Cenčič je avtor odmevne biografije ENIGMA o Slovcu Josipu Kopiniču, podmorniškem podčastniku kraljevske vojne mornarice SHS, sicer pa največjem sovjetskemu obveščevalcu v Jugoslaviji in na Balkanu, in tudi Titovem osebnem prijatelju od 1934.leta. Cenčič je bil določen za pisca Titove politične oporoke na Kopiničev predlog in v soglasju s člani Odbora za pisanje Titovega življenjepisa, s tem, da bi Vladimir Dedijer bil recenzent, a je, na žalost, prej umrl. O Kopiniču je potrebno še povedati, da je užival izredno zaupanje sovjetskega vodstva in tudi Stalina osebno, pa tudi Kominterne (Manuilskega in Dimitrova) in NKVD (generala Gorjeva). Kot kapetanu fregate španske republikanske mornarice in kontraadmiralu sovjetske vojne mornarice so mu hoteli najprej zaupati poveljstvo nad baltiško podmorniško floto, zaradi razmer med KP na vedno vročem Balkanu, pa je poslan kot predstavnik Kominterne v Zagreb, da koordinira podporo Sovjetski zvezi v borbi proti nacistični Nemčiji in fašistični Italiji.

Knjiga TITOVA ZADNJA IZPOVED bo zgodovinarjem in raziskovalcem razkrila marsikatero skrivnost. Seveda pa bo vzpodbudila še podrobnejše raziskovanje že napisane zgodovine. Tito se je zavestno odločil, da bo ob koncu svojega življenja povedal resnico o sebi in svojih sodobnikih. Navadni državljani se ne bomo mogli načuditi vsemu, kar so nam predolgo prikrivali. Verjetno pa so Tito in njegovi bližnji sodelavci glavne skrivnosti odnesli v grob. Pa vendarle resnica prihaja na dan... (Kmalu bo v Beogradu izšel še bolj šokantni DNEVNIK ALEKSANDRA RANKOVIČA, ki ga je po brionskem plenumu pisal skrivoma, tako je vsaj ceniti po nadaljevanji, ki trenutno izhaja v Večernih novostih).

Iz omenjenih treh dokumentov sem izluščil samo poglavitve Titove izjave o Sloveniji, Slovencih, posebno o Kardelju. Dodal sem tudi Kopiničeve izjave, saj so skoraj enako pomembne. Izjave sem zaradi lažjega razumevanja časovno in vsebinsko omejil na tri obdobja. Seveda, brez lastnih komentarjev.

Obdobje 1935 - 1940, boj za mesto generalnega sekretarja CK KPJ

Zgodovino KPJ bo potrebno nedvomno ponovno napisati. Tito namreč ni bil imenovan za generalnega sekretarja 1937, kakor je ponaredil to zgodovino Kardelj, temveč šele 1940. Namreč, Kopinič je šele sredi 1938 uspel pred šefom NKVD zaščititi Tita zaradi napadov bolgarskih predstavnikov v Kominterni in "našimi" pretendenti za položaj generalnega sekretarja KPJ (Pero Miletič, Rodoljub Čolaković in Edvard Kardelj). Titu so očitali: razmerje z Elzo, Nemko, obtoženo vohunstva, sicer sodelavko NKVD; za partijsko delo je vsiljeval dva kapitalistična "elementa" - Borisa Kidriča in Iva Lola Ribarja, oba iz buržoaznih družin; Titova žena, Herta Haas, Mariborčanka, naj bi bila agentka Gestapa. Kopinič je pred šefom NKVD uspešno branil Tita, pa čeprav je s tem tvegala tudi svojo glavo. Tito je bil "čist" in šele 1940 izvoljen za generalnega sekretarja CK KPJ na 5.konferenci CK KPJ v Zagrebu. Kardelj je razlagal, da je Tita v Moskvi "reševal" Božidar Maslarič, ne pa Kopinič. Kardelj pa Kopiniča ni maral niti pozneje, saj naj bi Kopinič že takrat vedel za Kardeljeve tajne namere!

V Moskvi je Kardelj obiskoval znano KUMZ - komunistično univerzo nacionalnih manjšin, na kateri je pozneje predaval. Namesto svojih lastnih izkušenj, je slušateljem "prodajal" vsebino iz knjige znanega slovenskega komunista Martinčiča o gospodarstvu Slovenije. Kopinič je že tedaj vedel (pisal priporočilo), da je Kardelj obiskoval tudi obveščevalno akademijo Đerđinskega, Tito pa naj bi šele 1946 zvedel, da je bil Kardelj tudi agent KGB oziroma NKVD-ja.

Po prihodu iz SZ je leta 1937 Kardelj vsilil CK KPJ, da se ustanovi KP Slovenije in Hrvaške, pa čeprav je Politbiro CK KPJ predhodno sprejel sklep, da podpira zahtevo Kominterne o varovanju "enotnosti Jugoslavije", s tem pa tudi enotnosti KPJ. Tito je menil, da je dejansko šlo za "veliko napako" in omenil, da si "...nista Stalin in Churchill izmislila formule "fifty - fifty", ampak mi sami".

Ko sta se Tito in Kopinič iz Sovjetske zveze preko Carigrada vračala v Jugoslavijo, jima je Kardelj poslal tako slabo izdelana potna lista, da bi ju lahko tudi "nepismeni orožnik na meji aretiral". Boris Kidrič je pozneje povedal Kopiniču, da je Kardelj to namerno storil, da bi se Tita "že takrat rešil"!

Kardelj je celo javno prenejal zgodovino KPJ. Tako je 1968 pred Vidmarjem, Mačkom in Kopiničem trdil, da je on sam zaslužen za uspeh pete partijske konference v Zagrebu, češ da je podal dobro politično poročilo. Kopinič ga je opomnil, naj ne laže, saj je bil sam prisoten kot delegat Kominterne, in dodal: "Meni se zdi, da bi vidva z Bakaričem zdaj hotela biti prva in čakata, kdaj bo Stari odšel, da bi se vsedla na njegovo mesto..."

Po Kopiniču so imeli slabo mišljenje o Kardelju še mnogo slovenski funkcionarji, predvsem pa Luka Leskovšek, Miha Marinko in Zdenka Kidrič. Kardelja je, po njegovem, najbolj pravilno ocenil Koča Popović, ko je dejal: "Večjega nacionalista in separatista od Kardelja ni, in pred svojo smrtjo bo naredil še veliko nesreče jugoslovanskim narodom". Neraziskan je tudi poboj skupine španskih borcev in aktivistov v Trbovljah, a tem pa naj bi več vedel pokojni Sergej Kraigher.

Tito je na Kardeljev predlog za političnega sekretarja CK KP Hrvaške imenoval Andrijo Hebranga, ker se takrat menda še ni vedelo, da je bil Hebrang že ustaški agent (in kriv smrt Končarja in drugih, pozneje tudi Iva Lole Ribarja), sovjetski pa že od 1924! Tito je zaključil: "Zdaj, ko analiziram situacijo v državi, lahko povsem zagotovo rečem, da je Slovenija imela Bevca (Kardelja), Hnaška pa Andrijo, s to razliko, da Benc ni

sodeloval z Belo gardo, bil pa je nacionalno obarvan podobno kot Andrija..." .

Tito je že aprila 1941 sumil, da je v vrhu CK KP Hrvaške ustaški agent. Namreč, prek svojih zvez, posebno masona dr. Srečka Šilovića, je zvedel, da mu preti nevarnost s strani "njegovih". Zato je takoj po proglašitvi NDH zapustil Zagreb in se napotil v Beograd. Kopinič pa je kmalu zatem odkril, da je bila agentka UNS in Gestapa Francka Klinčeva, "lepa Slovenka" in žena Ivana Srebrnjaka - Antonova, šefa centra sovjetske vojaške obveščevalne službe v Zagrebu...Njegovi zgovorni sodelavci pa so bili tudi člani hrvaškega CK, tudi Rade Končar.

Obdobje 1941 - 1945, obveščevalne in diverzantsko-teroristične akcije proti Vrhovnemu poveljniku partizanske vojske

Ko je Tito aprila 1941 prišel v Beograd, je takoj začel priprave na oborožen odpor proti okupatorju in domačim kvslingom. Zaradi nemogočih razmer za obveščevalno delo v Zagrebu je kmalu za njim prišel tudi Kopinič. Toda ko je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, se je položaj dramatično spremenil. Tito je na čelu CK KPJ začel v Srbiji z oboroženim odporom, Kopinič pa se je vrnil v Zagreb, kjer je takoj aktiviral že prej pripravljen center Kominteme za zveze s KP balkanskih držav. Center je bil neposredno povezan tudi s Stalinom (s posebno šifra "Ded"), zbiral pa je tudi obveščevalne podatke operativno-strateške narave. Kot sem že omenil, je v Zagrebu obstajal tudi obveščevalni center Rdeče armade, ki ga je vodil Srebrnjak, ki pa je kmalu "padel"...

Pričakovanje, da bodo Nemci in domači kvslingi poskušali vrinili svojo agenturo v Vrhovni štab in likvidirati Tita, je bilo realno. Toda izkušen komintemovski obveščevalec, prekaljeni partijski ilegalce in vrhovni partizanski poveljnik, se je znal dobro zaščititi. Tudi pred svojimi!

Ker je Tito od Glavnega štaba hrvaških partizanov dobival pogoste pripombe na delo Andrija Hebranga, tedaj političnega sekretarja CK KPH, je poslal Kardelja, naj razreši položaj. Ta je za političnega sekretarja CK KPH imenoval Vladimirja Bakarića, sicer somišljenika (in tudi agenta NKVD), dočim je Hebrang "napredoval" in postal član Vrhovnega štaba! Seveda je Hebrang (ustaški in sovjetski agent) s seboj pripeljal tudi osebnega sekretarja in telegrafista (agenta UNS) in varnostnika! Pozneje je bilo ugotovljeno, da je ta ustaški center v Vrhovnem štabu posredoval ustašem in Nemcem strateške podatke o gibanju VŠ in Tita. Po "zaslugi" ustaško-gestapovske naveze je padel tudi Ivo Lola Ribar, zelo verjetno pa je bil tudi desant na Drvar delo te skupine!

Ivo Lola Ribar je imel zelo kritične pripombe na delovanje Kardelja med NOB. No, Kardelj je bil na Lolo ljubosumen, saj je Tito večkrat dejal, da bo Lola, kot zelo uspešen sekretar SKOJ-a, njegov naslednik. Tudi Tito je menil, da je bil Kardelj med NOV zelo netoleranten. Nihče ga ni smel kritizirati ali pa nasprotovati njegovim predlogom. Šele 1942 naj bi Kardelj dejal, da se "tudi mi Slovenci borimo za enotno Jugoslavijo". Zato ga je Tito označil kot "človeka z dvema obrazoma", saj ga je zanimala samo Slovenija in "kdo bo drugi človek v državi".

Okrog 1946. je Kardelj omenil Titu: "Mi smo v Sloveniji gledali na partizansko vojno kot na drobne praske, ne pa na vojno, iz katere bi se rodila nova Slovenija. Srbska nacionalna zavest se ni spremenila od rojstva Jugoslavije! Mi, Slovenci, smo se pa radikalno spremenili!"

Obdobje 1945 - 1980, intrige, zarote in atentati na Predsednika SFRJ

Ko je Tito po sestanku s Churchillom pristal, da Trst in okolica pripadeta Jugoslaviji, toda kot sedma republika, je Kardelj očital Titu, da tega ne bi smel storiti brez posvetovanja "s tovariši iz Slovenije". V začetku februarja ali marca 1945 je prišla v Beograd "močna" slovenska delegacija: Edvard Kardelj, Boris Kidrič, Boris Kraigher, Lidija Šentjerc in Vida Tomšič. Prvi je govoril Kardelj in med drugim dejal: "Mi bomo ostali brez morja, kar za Slovenijo ni sprejemljivo. Poleg tega bo precej Slovencev ostalo izven meja. Če Koroški Slovenci že ostajajo izven meja, ne bomo dovolili, da bi se to zgodilo s Slovenci iz Slovenskega primorja. Če bi nam oktobra 1944 odobril, da zavzamemo Koroško Slovenijo in Trst s Furlanijo, tega problema zdaj ne bi bilo..."Zaradi odlašanja so si zavezniki premislili. Namesto da bi bili veseli, ker nam nudijo Trst, smo ga morali zapustiti! Seveda po zaslugi Kardelja! Po Titovem mnenju si je tisto Stalinovo depešo, da se "Ne bo šel vojne za Trst", izmislil Kardelj, da bi opravičil svojo odgovornost zaradi izgube Trsta.

Stalinovo prvo pismo 1948 je bilo naslovljeno na "Tovariša Andrijo in Tita". To je seveda dalo misliti, posebej še, ko je Kardelj obvestil Tita, da Andrija Hebrang vzdržuje stike s sovjetsko obveščevalno službo. Na predlog Kardelja in Gošnjaka je bil Hebrang odstranjen z vseh funkcij, kmalu zatem pa tudi aretiran kot ustaški in sovjetski agent. Doslej smo verjeli uradni verziji, da je Hebrang v zaporu naredil samomor. Tito pa je razkril, da so ga v VMA v Beogradu zastupili Hebrangovi "tovariši iz Zagreba", saj so se upravičeno bali, da bo v javnost prišlo tudi še kaj drugega...

Vsi raziskovalci jugoslovanske preteklosti so doslej trdno verjeli, da je Goli otok predlagal in ustanovil Aleksander Ranković - Marko, sicer šef UDBE. Tito je zdaj prvič razkril, da je "...Goli otok, to našo sramoto, naredil Kardelj, ko je predlagal, da se vsi, ki so se opredelili za resolucijo Informbiroja, izolirajo na neki otok... Pomagala sta mu kipar Avgustinčičin Stevo Kreačić...". In tako je na sestanku Politburoja, ko se je razpravljalo o izolaciji aretiranih informbirojcev, Kardelj predlagal Goli otok kot "najboljšo rešitev"!

Zaradi stalnega nasprotovanja in izsiljevanja je Tito celo razmišljal o fizični likvidaciji Kardelja. Od tega ga je odvrnil Ranković in mu rekel: "Stari, če imaš kaj proti Kardelju, skliči Izvršni komite CK ZKJ ali pa plenum, pa naj se že enkrat razčistijo odnosi med teboj in Kardeljem." Po stavki rudarjev v Trbovljah 1957 je Kardelj obtožil sindikat za slabo delo in Titu zagrozil z odstopom! Tito je moral odstaviti Đura Salaja. Po 6.kongresu ZKJ je Kardelj skupaj z Bakarićem in Djilasom začel načrtno sabotirati sklepe Kongresa o boju proti birokraciji, kar je imelo potem hude posledice. Tudi v primeru Milovana Djilasa naj bi Kardelj igral dvojno vlogo. To je pozneje priznal tudi sam Djilas.

Ko je Tito predlagal Aleksandra Rankovića za podpredsednika Republike, generala Ivana Gošnjaka pa za namestnika Vrhovnega poveljnika, je Kardelj skupaj z Bakarićem, šel v frontalno akcijo proti Titu. Pričakoval je, da si bo izbral (vsaj) najvišjo partijsko funkcijo! Okrog sebe je zbiral pristaše in rovaril proti Titu in Rankoviću. Rankovića je obtoževal za vsako drobnarijo in namigoval Titu, da želi Ranković zavzeti njegov položaj.

Doslej je veljala resnica, da je Aleksander Ranković na čelu SDV organiziral ne samo prisluškovanje Tita, temveč tudi drugih funkcionarjev. Tako vsaj izhaja iz pisma šefa zvezne UDBE Eda Brajnika Titu, ki je formalno načel "prisluškovalno afero". Iz pogovora Tito - Kopinič pa izhaja, da je dejansko šlo za zaroto Kardelja, Bakarića in Stambolića proti Rankoviću. Iz objavljenega pisma Ivana Gošnjaka Titu pa je razviden še drugi razlog, ki je povzročil razdor med Titom in Rankovićem. Namreč, SDV je ravno 1964 končala raziskavo o prisotnosti masonov v Jugoslaviji, v kateri je bil večkrat omenjen tudi Tito. Tito je sicer Kopiniču zatrdil, da ni bil član masonske lože, je pa poznal mnoge pomembne masonov v Jugoslaviji (dr. Srečko Šilović v Zagrebu, dr. Ivan Ribar v Beogradu, od Slovencev pa naj bi bili masoni Edvard Kardelj, Josip Vidmar, Edvard Kocbek, Boris Kraigher in Anton Bebler). Poznal pa je glavne masonov tudi po svetu (Velika Britanija, ZDA, Vatikan, itd).

Tako je Tito dejansko nasedel zaroti ruske obveščevalne službe oziroma agenture NKVD in KGB v Jugoslaviji na čelu s Stevom Kreačićem, ki je imel na zvezi tudi Jovanko, Titovo soprogo! Jovanka je "našla" mikrofona celo v njuni spalnici! Kreačić in Milan Mišković sta dokazovala, da je mikrofona postavil Ranković s pripadniki SDV! Takrat je Tito še verjel Jovanki, ker ni vedel za njeno pravo vlogo agentke KGB! Zato je bil Ranković odstavljen! Obsodbo je izvedel Ivan Mišković, general in načelnik KOS-a! Vse po sovjetskem načrtu maščevanja za informbirojevsko sramoto (sicer tudi moja teza v študiji BALKANSKI VOJAŠKI POLIGON, revija BOREC, 1999).

Ko je Kopinič Titu takoj po plenumu razkril dejansko resnico, je Tito za nedolžnega Rankovića in zaprte vodstvene delavce SDV, lahko podpisal samo še abolicijo. Kopinič je tudi razkril Titu, da je Jovanka organizirala prisluškovanje v Titovi rezidenci, Kardelj pa prisluškovanje v Rankovićevega kabineta.

Tito je kmalu spoznal, da je 4.plenum CK ZKJ poslabšal politično, predvsem pa varnostno stanje v državi. Po prejemu Kopiničevega pisma je hotel takoj sklicati novi plenum, vendar so ga od tega odvabili Kardelj, Bakarić in Stambolić. Za pravo resnico o prisluškovalni aferi pa naj bi Tito zvedel šele 1967.leta! Takrat se je ponovno sprl s Kardeljem, ki je preprosto odšel iz Beograda v Ljubljano. Javnosti je bilo tudi zamolčano, da je bil zatem Kardelj skoraj pol leta v Veliki Britaniji kot politični emigrant, pri Bevanu. V državo ga je pripeljal KOS. Kardelj naj bi iniciral tudi znano cestno afero, ker se je bal naraščajočega ugleda Staneta Kavčiča in podprl Tita. Ob študentskih nemirih je Kardelj (z Bakarićem) predlagal

uporabo vojske in tankov, kar pa Tito ni sprejel... Kardelj je tudi predlagal (ob podpori političnega vrha BiH), naj se Muslimani priznajo kot narodnost.

Koliševski je že 1973 opozoril Tita, da sta Jugoslavijo razdvojila Kardelj in Bakarič leta 1962, leta 1972 pa popolnoma skregala. Kardelj je namreč takrat trdil: "Slovenija mora biti sprejemljiva za Jugoslavijo, Jugoslavija pa je taka, da jo Slovenija lahko sprejme." Luka Leskovšek je rekel Kopiniču, da je Kardelj zelo pokvarjen človek. Tudi Miha Marinko ni soglašal s Kardeljem in s politiko slovenskega nacionalizma, ki je vse bolj eskaliral. Ob hrvaških dogodkih 1971 je Kardelj izjavil: "Kaj bi se zgodilo, če se Slovenija odcepi od Jugoslavije!? Itak nima nobene koristi od nje." Kardelj se je v tem času predvsem bal srbsko-hrvaškega sporazuma, ki bi bil dosežen na račun Slovenije, in želel je, da bi Slovenija postala razsodnik in kohezivni faktor v Jugoslaviji, v kateri bi mirila nasprotja med Srbi in Hrvati. Kardelj si je, poleg Bakariča in Crvenkovskega, prizadeval, da bi vsaka republika, vsak narod, razpolagal s svojim dohodkom oziroma za ustvarjanje nacionalnih ekonomij. Zato ga je Tito vprašal: "Če si prizadevaš za takšne odnose, zakaj nam bo pa potem Jugoslavija kot država?" Ni znal odgovoriti... Zato je Tito tudi nasprotoval zvezni ustavi iz leta 1974, pa je ni hotel niti podpisati. To je moral storiti Mika Špiljak. Tito je namreč predvideval, da se je s priznanjem suverenosti republik in celo pokrajini začelo dejansko rušenje Jugoslavije. Kosovski dogodki 1977 in 1978 so potrдили Titove strahove.

Kardelj je skupaj z Bakaričem, Stambolićem in Crvenkovskim začel napadati tudi JLA! Začelo se je že prej, posebej še po padcu generala Gošnjaka, ki je bil nasprotnik formiranja TO oziroma "paralelne" republiške vojske. Kardelj pa je bil še posebno jezen na Gošnjaka, ker mu je nekoč zabrusil: "Ti si, Edo, ustanovil Goli otok in Ti pojdi tja. Vojska z otokom nima nobene povezave!" V ustavi 1974 je Kardelj hotel izbrisati določilo, da je JLA varuh integriteta, kar pa mu ni uspelo.

Ker poskusi diskreditacije, zamenjave (in likvidacije, Tito je omenil celo 24 prepredenih atentatov do 1976!) niso uspeli, so od 1975. leta naprej Kardelj, Bakarič, Dolanc, Ljubičić in Jovanka uspeli Tita izolirati z nekakšno posodobitvijo njegovega kabineta. Ideja je bila Kardeljeva, pa tudi šef novega Titovega kabineta, Marko Vrhunec (nedavno je izdal knjigo spominov), je bil prej šef Kardeljevega kabineta. Zanimiva je tudi Titova opazka, da je šele po Kardeljevi smrti zvedel, da je Kardelj že prej vpletel celo samega Stalina v njegovo odstranitev!

Ob koncu pogovora je Tito še omenil, da so nekateri zvezni funkcionarji delali tudi za tuje obveščevalne službe. Tako naj bi Edvard Kocbek delal za britansko, Jože Smole pa za ameriško obveščevalno službo.

Kopinič je pogovor zaključil z naslednjo mislijo: "Vidiš, Stari, jaz sem Slovenec, pa imam verjetno pravico, da tudi sam nekaj povem. Morda sta bila slovenski nacionalizem in separatizem še bolj nevarna od hrvaškega, a to bo pokazala bodočnost. Kajti Slovence je treba poznati. Oni so od 1945 delali drugače kot v drugih republikah in to "izpod žita". Ni slučajno, da so ostali komunisti ostro kritizirali tendence tercijalizacije Slovenije, njeno zapiranje proti ostalimi republikami, nacionalizem in separatizem, prelivanje družbenega kapitala v privatne namene... Kardelj ni nikdar miroval, saj sem Ti že rekel, da je bil bolešno ambiciozen. Že 1958 je govoril, da je Jugoslavija zgodovinsko začasna tvorba..., da bo "Jugoslavija prekomponirana kot država"..., da bomo živeli mi, Slovenci in Hrvati z Avstriji, Srbi pa z Bolgari..., da bo "Jugoslavija samo tranzit"... Bil je naš glavni tvorec ustave in z ustavo 1974 je uspel iz Jugoslavije narediti konfederacijo..."

Komu verjeti? Zdi se mi, da bodo morali zgodovinarji vseeno najprej preveriti avtentičnost ohranjenih Titovih dokumentov, predvsem pa velja to za magnetofonske trakove razgovorov (če so ohranjeni). Tako bi se vsaj znebili očitkov o manipulaciji, ki se bodo sigurno pojavili tudi ob Cenčićevi knjigi. V balkanski krčmi je vse mogoče!